САВЕЦКАЯ БЕЛАРУСЬ
У АГУЛЬНАСАЮЗНЫМ ПАДЗЕЛЕ ПРАЦЫ

★

Ц. КІСЯЛЁЎ
Старшыня Савета Міністраў БССР

★ ★

Незабыўныя дні перажывае наша Радзіма. Увесь свет знаходзіцца пад уражаннем найвялікшага дакумента сучаснай эпохі — праекта Праграмы КПСС. Як указаў таварыш М. С. Хрушчоў, праект Праграмы нашай партыі намячае шырокі фронт разгорнутай барацьбы за пабудову камунізма, за ажыццяўленне спрадвечнай мары чалавецтва. Разам з усімі народамі нашай вялікай многанацыянальнай дзяржавы беларускі народ поўны рашучасці аддаць усе свае сілы, усю энергію паспяховаму выкананню грандыёзнай задачы будаўніцтва матэрыяльна-тэхнічнай базы камунізма.

У праекце Праграмы КПСС падкрэсліваецца неабходнасць **«весці і надалей у галіне эканамічнай курс на ўсебаковае развіццё гаспадаркі савецкіх рэспублік; забяспечваць рацыянальнае размяшчэнне вытворчасці і планамерную распрацоўку прыродных багаццяў, удасканальваць сацыялістычны падзел працы паміж рэспублікамі, аб'ядноўваючы і ўзгадняючы іх працоўныя намаганні, правільна спалучаючы інтарэсы ўсёй дзяржавы з інтарэсамі кожнай савецкай рэспублікі».** Гэтыя асноватворныя ўказанні павінны быць для нас пуцяводнай зоркай ва ўсёй рабоце па развіццю прадукцыйных сіл рэспублік і ў арганізацыі гаспадарчых сувязей паміж імі.

Беларусь, у мінулым адна з адсталых ускраін царскай Расіі, за гады Савецкай улады ператварылася ў край перадавой прамысловасці, буйнай механізаванай сельскай гаспадаркі, высакаразвітай сацыялістычнай культуры. Наш народ ганарыцца такімі гігантамі сацыялістычнай індустрыі, як мінскія трактарны і аўтамабільны заводы, завод аўтаматычных ліній, камвольны камбінат, Гомельскі завод сельскагаспадарчага машынабудавання, Аршанскі льнокамбінат і многія іншыя. На зары Савецкай улады У. І. Ленін марыў аб ста тысячах трактараў, а адзін толькі Мінскі завод ужо даў краіне больш чым 200 тысяч трактараў.

Галоўнымі галінамі, якія вызначаюць спецыялізацыю Беларускага эканамічнага раёна і яго ролю ў агульнасаюзным падзеле працы, з'яўляюцца машына- і прыборабудаванне, металаапрацоўка. У мінулым годзе ў БССР было выраблена прамысловай прадукцыі прыкладна ў 35 разоў больш, чым да рэвалюцыі, і ў 4,3 раза больш, чым у перадваенным 1940 годзе. Валавая прадукцыя машынабудавання і металаапрацоўкі павялічылася ў параўнанні з 1940 годам у 21 раз, выраб электра- і цеплаэнергіі — амаль у 10 разоў. Рэзка ўзрос таксама выраб прадметаў народнага спажывання. **За першыя два гады сямігодкі ў нас выпушчана трактараў удвая, штучнага валакна — у 2,2 раза і матацыклаў — у 27 разоў больш, чым іх выпускалася ва ўсёй краіне ў 1940 годзе.**

Па аб'ёму выпуску некаторых важнейшых відаў прадукцыі **ў разліку на тысячу жыхароў Беларусь ужо апярэдзіла рад развітых капіталістычных краін:** па металарэзных станках — ЗША, Англію, Францыю і Японію; па грузавых аўтамабілях — Аўстрыю і Італію, па трактарах (без садова-агародных) — ЗША, Англію, Францыю, ФРГ і Італію.

Аб дасягнутым нашай рэспублікай узроўні прамысловасці і яе ўдзельнай вазе ў агульнасаюзнай вытворчасці сведчыць, напрыклад, такі факт: займаючы па тэрыторыі шостае месца ў СССР, а па колькасці насельніцтва — пятае, Беларусь стаіць на другім месцы (пасля РСФСР) па выпуску льновалакна, ільняных тканін, клеенай фанеры і здабычы торфу, на трэцім месцы — па выпуску трактараў, грузавых аўтамабіляў, металарэзных станкоў, піламатэрыялаў, аконнага шкла, скуранога абутку, панчошна-шкарпэткавых вырабаў, трыкатажнай бялізны, па вывазцы драўніны.

На нашых прадпрыемствах усё больш настойліва разгортваецца барацьба за тэхнічны прагрэс, комплексную механізацыю і аўтаматызацыю, укараненне прагрэсіўнай тэхналогіі, стварэнне новых высокаэфектыўных машын, прыбораў, механізмаў і іншых вырабаў. Прыкметна ўзмацнелі за апошнія гады канструктарскія і навукова-даследчыя службы саўнаргаса, яго прадпрыемстваў. Толькі за мінулы год распрацаваны канструкцыі 72 машын і прыбораў, наладжан выраб 48 новых відаў прадукцыі. Звыш 200 прагрэсіўных мадэлей розных механізмаў намечана стварыць у трэцім годзе сямігодкі. Сярод іх — высокапрадукцыйныя, эканамічныя трактары і аўтамабілі, аўтаматычныя лініі, станкі, дакладныя прыборы, электрарухавікі, помпы і многае іншае.

...нас. Назавём толькі дзве лічбы. На 10 тысяч жыхароў рэспублікі прыпадаюць 72 студэнты вышэйшых навучальных устаноў — **больш, чым у любой капіталістычнай краіне Еўропы.** У народнай гаспадарцы занята 276 тысяч спецыялістаў з вышэйшай і спецыяльнай сярэдняй адукацыяй — больш, чым іх было ва ўсёй Расіі ў 1913 годзе.

Перадавая індустрыя, шырокая сетка чыгунак і аўтамабільных дарог, выгаднае геаграфічнае становішча — усё гэта спрыяе ўмацаванню вытворча-эканамічных сувязей Беларусі з іншымі рэспублікамі і эканамічнымі раёнамі краіны, асабліва з раёнамі Цэнтра і Паўночнага Захаду Расійскай Федэрацыі. Гэтыя сувязі складваліся на працягу доўгага часу і ў многім абумовілі паскораны ўздым прадукцыйных сіл БССР.

З кожным днём умацоўваюцца таксама нашы эканамічныя сувязі з Украінай, Прыбалтыкай, Казахстанам, Малдавіяй, Сярэдняй Азіяй і Закаўказзем. Цяжка назваць эканамічны раён, на палях якога не працавалі б беларускія трактары, а па дарогах не імчаліся б магутныя аўтамабілі з эмблемай зубра. Станкі з беларускай маркай адпраўляюцца ва ўсе саюзныя рэспублікі, у 68 саўнаргасаў Расійскай Федэрацыі.

У сваю чаргу мы атрымліваем з братніх рэспублік і эканамічных раёнаў нафту, метал, энергетычнае і тэхналагічнае абсталяванне, каменны вугаль і многае іншае.

У праекце Праграмы КПСС ...

...ларусі. На яе тэрыторыі адкрыты буйныя месцанараджэнні калійных і каменных солей, кааліну; у паўднёвых раёнах дапускаецца наяўнасць прамысловых запасаў нафты і газу. Аднак маштабы і якасць праводзімых у нас геолагаразведачных работ яшчэ далёка не дастатковыя. Неабходна, каб Міністэрства геалогіі і аховы нетраў СССР забяспечыла экспедыцыі абсталяваннем, якое дае магчымасць бурыць глыбокія шчыліны, і дапамагло рэспубліцы кадрамі высокакваліфікаваных геолагаў-нафтавікоў. Бо атрыманне тут буйных прамысловых запасаў нафты мела б велізарнае значэнне, асабліва для заходніх раёнаў Савецкага Саюза.

Улічваючы блізкасць перспектыўных на нафту раёнаў Беларусі да трас будуемых нафтаправодаў, мэтазгодна, на наш погляд, **паскорыць пачатак будаўніцтва Мазырскага нафтаперапрацоўчага завода, які будзе забяспечваць сваёй прадукцыяй паўднёвую частку** БССР і паўночныя вобласці Украіны. З будаўніцтвам гэтага прадпрыемства звязан далейшы рост хімічнай прамысловасці Беларусі. На аснове выкарыстання прадуктаў Мазырскага нафтаперапрацоўчага завода і залягаючых па суседству з ім магутных пластоў каменнай солі, а таксама прыроднага газу, у рэспубліцы можа быць арганізаваны выраб хлору, каустычнай соды, ядахімікатаў, растваральнікаў, каўчуку, пластмас, штучнага валакна і да т. п.

Цяпер на базе Старобінскага месцанараджэння сільвінітаў поўным ходам будуецца Салігорскі калійны камбінат, адзін з буйнейшых у краіне. Ён ужо дае

З поўным тэкстам дакумента можна азнаёміцца ў бібліятэцы

ПРЭЗІДЭНЦКАЯ БІБЛІЯТЭКА РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ